

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Cornelii Jansenii Iprensis Episcopi Augustinus Europaeus
Perperam Dictus**

Wavre, Philippus van

Antverpiae, 1709

Sect. II. Pelagiana diluuntur argumenta pro naturali possibilitate.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39351

mat: *Sana animam meam. Clamat: Quid intercludit has voces, ut defendendo quasi presentem possibilitatem futuram impediatur sanitatem.*

cap. 53.

Fideles orantes dicunt: *Ne nos inferas in tentationem, sed libera nos à malo. Si adest possibilitas, ut quid orant? aut à quo malo liberari orant, nisi maxime de corpore mortis hujus? Unde non liberat nisi Gratia Dei per Jesum Christum Dominum nostrum. Non utique de substantia corporis quæ bona est, sed de vitiis carnalibus, unde liberatur homo nisi Gratiâ Salvatoris, nec quando per mortem corpus discedit à corpore . . . . Orare sinatur, ut sanetur. Quid tantum de naturæ possibilitate præsumitur? Vulnerata, sauciata, vexata, perdita est, verâ confessione, non falsâ defensione opus habet. Gratia ergo Dei non quâ instruitur, sed quâ restituatur, queratur; quæ ab isto sola clamatur non esse necessaria, cum tacetur.*

cap. 55.

Sinatur orare, sinatur adjutorium medici Potentissimi flagitare. Quid contradicitur? quid obstrepitur? quid miser misericordiam Christi petere prohibetur, & hoc à Christianis? Nam & illi cum Christo ambulabant, qui cæcum lumen clamando petere prohibebant. Sed etiam inter tumultum contradicentium audit ille clamantem.

SECTIO II.

Pelagiana diluuntur Argumenta pro naturali possibilitate.

Argum. I.

MAndata Dei gravia non sunt, inquit Cælestius.

Respondet Augustinus: quis nesciat cum præceptum sit generale *Charitas*, quia *finis præcepti est Charitas*, & plenitudo legis est *Charitas*, non esse grave quod diligendo fit, non timendo?

L. 6. de perf. Iustitiac. 10.

Labo-

DE PROPOSITIONE I. 107

Laborant autem in Dei præceptis qui ea timendo conantur implere; sed perfecta Charitas foras mittit timorem, & facit præcepti sarcinam non solum non prementem onere ponderum, verum etiam sublevantem vice pennarum. Quæ tamen Charitas ut habeatur, etiam tanta, quanta in corpore mortis hujus haberi potest, parum est nostræ voluntatis arbitrium, nisi adjuvet *Gratia Dei per Jesum Christum Dominum nostrum*. Diffunditur quippe in cordibus nostris, quod sæpè dicendum est, non per nos ipsos, sed per *Spiritum Sanctum qui datus est nobis*.

Nec aliam ob causam Scriptura commemorat non esse gravia divina præcepta, nisi ut anima, quæ illa gravia sentit, intelligat se nondum accepisse vires, quibus talia sint præcepta qualia commendantur, levia atque suavia, & oret gemitu voluntatis, ut impetret donum facultatis.

Nec cum ea gravia sentit desperando frangatur, sed ad quærendum petendum, pulsandumque cogatur,

Pelagius frequenter objicit illud Apostoli: *Cum Gentes quæ legem non habent naturaliter quæ legis sunt faciunt.*

Respondet Augustinus: *natura Generis humani si potest sibi sufficere ad implendam legem, perficiendamque justitiam, de præmio debet esse securæ, hoc est de vitâ æternâ, etiamsi in aliqua gente aut aliquo superiori tempore fides eam latuit sanguinis Christi: Non enim injustus Deus qui Justos fraudet mercede Justitiæ, si non eis est annuntiatum Sacramentum divinitatis & humanitatis Christi. . . & iterum: Quod si fieri potuit, aut potest, hoc ego dico quod de lege dixit Apostolus: ergo Gratis Christus mortuus est.*

Respondet secundò: *nec moveat, quod NATURALITER EOS DIXIT QUÆ LEGIS SUNT FACERE non*

Argum. 2.
Pelag. Rom.
2. V. 14.
L. de nat. &
grat. c. 2.

108 LIBER PRIMUS

non Spiritu Dei, non fide, non gratiâ: hoc enim agit Spiritus gratia, ut imaginem Dei in qua naturaliter facti sumus, instauret in nobis. Vitium quippe contra naturam est, quod utique sanat gratia. Propter quam Deo dicitur: MISERERE MEI, SANA ANIMAM MEAM QUIA PECCAVI TIBI. Proinde NATURALITER HOMINES QUÆ LEGIS SUNT FACIUNT: Qui enim hoc non faciunt, vitiose faciunt. Quo vitio lex Dei est deleta de cordibus.

L. de Sp & lit. c. 27.

Respondet tertio ad Evangelium pertinent Gentes, quibus lex in cordibus scripta est. Eis quippe credentibus Virtus Dei est in salutem: quibus autem Gentibus bene operantibus gloriam & honorem pacemque promitteret ex Evangelij gratiam constitutis?

cap. 28.

Respondet quarto. A cuius gratiâ si alieni sunt illi, de quibus agimus: quid eis proderunt excusantes cogitationes IN DIE QUANDO JUDICABIT DEUS OCCULTA HOMINUM, nisi fortè ut mitius puniantur? Sicut enim non impediunt à vita æterna justum quadam peccata venialia, sine quibus hæc vita non ducitur: Sic ad salutem æternam nihil prosunt impiorum aliqua bona sine quibus difficillimè vita cujuslibet pessimi hominis invenitur.

cap. 27.

Rationem adducit cap. præcedenti, quia in illis impiis quadam facta vel legimus, vel novimus, vel audivimus, quæ secundum justitiæ regulam non solum vituperare non possumus, verum etiam meritò rectèque laudamus: quamquam, si discutatur, quo sine fiant vix invenitur, quæ justitiæ debitam laudem deferentemque mereantur.

cap. 28.

Quia non usque aded in animâ humanâ imago Dei terrenorum affectuum labe detrita est, ut nulla in eâ velut lineamenta extrema remanserint, vade meritò dici possit etiam in ipsâ impietate vitæ suæ facere aliqua legis vel sapere.

Ju-

DE PROPOSITIONE I. 109

Juliano eundem Apostoli locum objectanti *L. 4. cont.*
 responderet : *per hos* (de quibus Apostolus) *pro-* *Iul. c. 3.*
bare conatus es, etiam alienos à fide Christi veram
posse habere justitiam, eo quod isti, teste Apostolo,
naturaliter QUÆ LEGIS SUNT FACIUNT. Ubi
quidem dogma vestrum, quo estis inimici gratia
Dei, quæ DATUR PER JESUM CHRISTUM DOMI-
NUM nostrum, evidentius expressisti : introducens
hominum genus quod placere Deo possit sine fide
Christi, lege natura. Hoc est, undè vos maximè
Christiana detestatur Ecclesia.... Non invenisti
quomodo in tuam posses detorquere sententiam,
quod ad Hebræos scriptum est : SINE FIDE IM-
POSSIBILE est PLACERE DEO... Et tamen cum
sine fide IMPOSSIBILE SIT PLACERE DEO, tibi
virtutes sine fide sic placent, ut veras prædices ;
& rursus, quasi te pœnituerit laudis earum, steriles
pronuntiare non dubites. Isti ergo qui naturali
lege sunt justi an placent Deo, & ex fide placent :
quia sine fide impossibile est placere Deo,, Et ex
qua fide placent nisi ex fide Christi ?

Ideoque dicuntur sine lege NATURALITER
 quæ legis sunt facere, quia ex Gentibus venerunt
 ad Evangelium non ex circumcisione cui lex data
 est, propterea NATURALITER, quia ut crederent ipsa
 in eis est per Dei gratiam correctæ natura. Nec per
 eos potes probare quodvis, etiam infideles veras posse
 habere virtutes, sunt quippe isti fideles. Aut si fi-
 dem non habent Christi, recte nec justi sunt,
 nec Deo placent : cum SINE FIDE PLACERE SIT
 IMPOSSIBILE. Sed ad hoc eos in die judicij cogita-
 tiones suæ defendent, ut tolerabilius puniantur,
 quia naturaliter quæ legis sunt utcumque fecerunt
 scriptum habentes in corâibus opus legis hæcenus,
 ut alius non facerent quod perpeti nollent : hoc ta-
 men peccantes, quod homines sine fide non ad eum
 finem ista opera retulerunt, ad quem referre debuê-
 runt.

IIO LIBER PRIMUS

runt. Minus enim Fabricius quam Catilina puniē-
tur; non quia iste bonus, sed quia minus malus:
& minus impius, quam Catilina. Fabricius non
veras virtutes habendo, sed à veris virtutibus non
plurimum deviando. Instanti verò Juliano: E-
runtne in damnatione sempiterna in quibus erat
vera iustitia?

Respondet Augustinus: O! vocem impudentiā
majori præcipitem! non erat inquam in eis vera ju-
stitia; quia non actibus sed finibus pensantur
officia,

Et Juliano iterum dicenti: Ego sterili ter bo-
nos dixi homines qui non propter Deum faciendo,
non ab eo vitam consequuntur æternam:

Respondet: Iustus ergò Deus & bonus bonos
est in mortem missurus æternam? ... Quod ad me
pertinet, hoc scio quia non ea facit voluntas bo-
na. Voluntas quippe infidelis atque impia non est
bona. Dicantur secundam te hujusmodi volun-
tates arbores Bona, sufficit quod apud Deum
steriles sunt, ac per hoc non bona. Sint inter
homines fructuose, inter quos sunt & bona, te
Auctore, te laudatore, si vis etiam plantatore:
dum tamen illud velis, nolis, obtineam quod amor
mundi, quo quisque amicus est hujus mundi non
est à Deo: Amor autem Dei quò pervenitur ad
Deum non est nisi à Deo Patre per Jesum Chri-
stum in Spiritu sancto. Per hunc amorem creato-
ris benè quisque utitur etiam creaturis. Sine hoc
amore Creatoris, nullus quisquam benè utitur
creaturis.

SECTIO